

בבית המשפט העליון

רע"פ 9419/08

לפני : כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט צ' זילברטל

המבקש : יששכר בן חיים

נגד

המשיבה : מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק ע"פ 40562/07 שניתן ביום 5.10.2008 על ידי כבוד הנשיאה מ' ארד וסגני הנשיאה השופטים ד' חשין וי' עדיאל

תאריך הישיבה : ט"ו באייר התשע"ב (07.05.12)

בשם המבקש : עו"ד ד"ר חיים משגב ; עו"ד סוזי עוז סיני ארנייה
בשם המשיבה : עו"ד עדי מנחם

פסק-דין

1. המבקש הורשע בבית משפט השלום בעבירה של העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

המבקש, שהיה גזבר עיריית ירושלים בתקופה הרלוונטית, שלח ביום 16.11.2004 מכתב למבקר עיריית ירושלים בצירוף העתקים למבקר המדינה, ראש העיריה, מנכ"ל העיריה, היועץ המשפטי לממשלה והתנועה לאיכות השלטון. המכתב הופץ גם בדואר הפנימי של העיריה ותוכנו הגיע לעיתונות.

המכתב המתפרש על ארבעה עמודים מנוסח באופן כוללני, ובו מבכה המבקש במילים חריפות את תהליך ההתדרדרות בעיריה ומטיח במבקר האשמה כי הדבר התאפשר, בין היתר, "גם נוכח תפקודך הנקלה". המכתב רצוף ביטויים המכילים את השורש ז.נ.ה, על הטיותיו ונגזרותיו. בכותרתו נכתב "הזניה מקצועית לא תקינה",

ובהמשכו מטיח המבקש במבקרת כי היא "זנתה מקצועית"; כתבה עובדות שאין להן שחר "בפרשנות מגמתית, זדונית וזנותית"; כי "השירות המחליא" שלה לא נעשה ללא תמורה אלא נעשה בתמורה "לשירות הזנותי שהענקת"; כי "המנגנון החדש רוצה 'זונה'" (וכאן מפנה המבקש לשתי הערות שוליים בהן נכתב: 1) בלשון זכר או נקבה 2) "זונה" – על פי המילון השלם של פרופ' יעקב שוויקה "כינוי גנאי לאדם רע לב או לאדם שעושה דבר מטעמי רווח כספי ותועלת אישית").

בהמשך המכתב מתייחס המבקש לפרשיה ספציפית מסויימת (פרשיית גולובנצ'יץ), ומתרעם על כך שהמבקרת חרצה את דינו באופן מעוות ומסולף.

2. בית משפט השלום דחה את בקשותיו של המבקש להעיד עדים ולהביא ראיות להוכחת נכונות הדברים, בציינו כי הביטויים בהם השתמש המבקש הם "העלבה בוטה ומשפילה". לסופו של דבר הטיל בית המשפט על המבקש קנס בסך 2,000 ₪ או מאסר 20 יום תחתיו, פיצוי בסך 4,000 ₪ למתלוננת ומאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים אם בתקופה של שנתיים יעבור עבירה נוספת לפי סעיפים 288 או 192 לחוק העונשין, או סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע.

3. ערעורו של המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה, ובפסק הדין הפנה בית המשפט להלכה שנפסקה ברע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 13.8.2008) (להלן: עניין אונגרפלד), ולפיה מעשה ההעלבה על פי האיסור בסעיף 288 לחוק העונשין אינו מותנה בשאלה אם דברי העלבון משקפים אמת או שקר.

4. לא נתקרה דעתו של המבקש, והגיש הבקשה שבפנינו ובה עתר ליתן לו רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בבקשה הצביע המבקש על כך שעניין אונגרפלד הועמד לדיון נוסף וטרם נאמרה בו המילה האחרונה. לטענתו, הגשת כתב האישום כנגדו היא בגדר סתימת פיות של מי שמתריע מפני שחיתות השלטון, בבחינת נביא זעם דוגמת הנביא ישעיה אשר התריע בשער בת-רבים אודות "קציני סְדָם" (ישעיהו א, י) ו"איכה היתה לזונה קריה נאמנה" (ישעיהו א, כ"א). כן ביקש המבקש לצרף כראיות נוספות מסמכים נוספים כמו כתב האישום בפרשת הולילנד (שלא נזכר כלל במכתב המדובר) וביקש לתמוך את דבריו בדברי השופטים בפסק הדין שביני לביני ניתן בדיון הנוסף בעניין אונגרפלד (דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 11.7.2011)).

5. נאמר בקצרה, כי הבקשה שבפנינו אינה מעלה שאלה המצדיקה מתן רשות ערעור בגלגול שלישי, ודי בכך כדי לדחותה.

מעבר לנדרש נציין, כי ברי שגם לדידם של שופטי המיעוט בדיון הנוסף בעניין אונגרפלד, לא עומדת למבקש הגנה. המבקש השתמש בכיטויים עולבים שהם כגדר חרפות וגידופים, ושפה מבזה ומשפילה כגון דא אינה ראויה להגנה כלשהי על פי כל מבחן אפשרי.

גם אם המבקש נלחם מלחמה לגיטימית ורבת שנים לביעור שחיתויות ואי סדרים, אין בעניין זה, כשלעצמו, כדי ליצור לו חסינות מפני עשיית שימוש שאינו לגיטימי בשפה מעליבה שיש עימה פגיעה "בליבה העמוקה של כבוד האדם במילוי תפקידו", שהפגיעה עלולה לא רק לפגוע "בעובד הציבור כפרט, אלא גם לפגוע פגיעה ממשית וקשה באופן מילוי תפקידו הציבורי ובכך לפגוע במערכת השירות הציבורי ובאימון הציבור בה" (פיסקאות 44 ו-45 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה בעניין אונגרפלד).

אם המבקש מעוניין שקולו יישמע, ייטיב לעשות אם יימנע מלנקוט בשפה מעליבה ופוגעת, במיוחד אם הדברים עולים כדי עבירה. אין מדובר בסתימת פיו של מבקר חריף. איש אינו מונע מהמבקש להמשיך ולהביע דעתו, אך עליו לעשות כן במגבלות החוק.

6. אשר על כן, הבקשה נדחת.

ניתן היום, ט"ו באייר התשע"ב (7.5.2012).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט